

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ 21.11.2013

ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

1) ΕΛΛΑΣ

Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις στις εκτιμήσεις μεταξύ ΤΡΟΙΚΑΣ και ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ως προς την ανάκαμψη των εσόδων αλλά και την πάταξη της φοροδιαφυγής, πράγμα που δημιουργεί δυστοκία για την εξεύρεση οποιασδήποτε λύσης για επίτευξη συμφωνίας μέχρι την 9/12/2013, ο εκπρόσωπος της Γερμανικής Καγκελαρίας δήλωσε τα εξής «οι Έλληνες έχουν επιδείξει φερεγγυότητα απέναντι μας και αντίστοιχα φερέγγυα πρέπει να σταθούμε και εμείς απέναντί τους». Η δήλωση αυτή δείχνει να παραπέμπει σε ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΛΥΣΗ (κάτι για το οποίο το νιστιτούτο μας έχει πάρει θέση από έτους περίπου).

2) ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Σύμφωνα με διάφορα δημοσιεύματα η γερμανική οικονομία έχει επιτύχει πλεόνασμα στο εξωτερικό εμπόριο μόνο για το Σεπτέμβριο το ποσό των 20,4 δις ευρώ ενώ για το 2013 η διαφορά εξαγωγών-εισαγωγών θα υπερβεί τα 200 δις ευρώ. Αναμφίβολα αυτό δημιουργεί τεράστια προβλήματα σε πάρα πολλά κράτη (πελάτες) που εισάγουν γερμανικά προϊόντα, καθόσον η αδυναμία επιβολής περιορισμών στις εισαγωγές τα αναγκάζει να καταφεύγουν σε δανεισμό προκειμένου να καλύπτουν το άνοιγμα στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών (όπως ακριβώς συνέβη στη Χώρα μας, αλλά και στις υπόλοιπες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου).

Η Υφυπουργός των Οικονομικών των ΗΠΑ κατηγορεί την Γερμανική Κυβέρνηση ότι θέτει σε κίνδυνο τη παγκόσμια οικονομία, ενώ το ΔΝΤ πέραν του ότι καλεί και αυτό τη Γερμανική Κυβέρνηση να «χαλιναγωγήσει» τις εξαγωγές της κάνει σαφές ότι η πολιτική των εξαγωγών βασίζεται σε μία επιλογή χαμηλών μισθών (ATZENTA 2010) που ξεκίνησε από τη συγκυβέρνηση SPD – ΠΡΑΣΙΝΩΝ, συνεχίστηκε από CDU-SPD, παρέχοντας ένα σημαντικό πλεονέκτημα στη Γερμανική Βιομηχανία, δηλαδή, οι Γερμανοί εξαγωγείς προωθούν τα προϊόντα τους με βάση ένα «υποτιμημένο νόμισμα», ενώ τα νότια έθνη προσπαθούν να εξάγουν προϊόντα με ένα υπερτιμημένο νόμισμα, πράγμα που τα καθιστά μη ανταγωνιστικά.

Το σύστημα αυτό λειτουργεί υπέρ της Γερμανίας και μέχρι σήμερα, παρά τις ισχυρές εσωτερικές διαφωνίες και τις υποδείξεις εκ μέρους άλλων οικονομικών δυνάμεων η Γερμανία δεν δείχνει μεγάλη προθυμία να προβεί σε απαραίτητες αλλαγές.

Ίσως μετά την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των πολιτικών σχηματισμών CDU και SPD να προκληθεί διαφοροποίηση στην οικονομική πολιτική, πράγμα που θα σημαίνει ότι θα δημιουργηθούν συνθήκες για αύξηση μισθών στη Γερμανία και της κατανάλωσης και συνεπώς εξισορρόπηση στο εξωτερικό εμπόριο.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

1) ΕΛΛΑΣ

Μείωση των κατοίκων της Ελλάδος καταγράφει η EUROSTAT και ως αίτια αναφέρονται το μεταναστευτικό ρεύμα και η υπεροχή των θανάτων έναντι των γεννήσεων. Για το 2012 ο πληθυσμός μειώθηκε στη χώρα μας κατά 60,5 χιλ. και την

1/1/13 ήταν 11.161 χιλ. άτομα, καταγράφηκαν δε 100.400 γεννήσεις και 116.700 θάνατοι, ενώ εγκατέλειψαν τη χώρα πάνω από 44.000 κάτοικοί της.

Βεβαίως η Χώρα μας δεν είναι η μόνη χώρα που καταγράφεται μείωση πληθυσμού η οποία υπολογίστηκε σε 0,55%. Προηγούνται η Λιθουανία με 1,06%, Λεττονία με 1,03%, Εσθονία 0,68%, Βουλγαρία με 0,58% και ακολουθεί η Πορτογαλία με 0,52%.

Επίσης η Χώρα μας μαζί με την Ιταλία καταγράφει τον τρίτο χαμηλότερο δείκτη γεννητικότητας 0,9% μετά τη Γερμανία 0,84% και την Πορτογαλία 0,85%. Υψηλότεροι δείκτες γεννητικότητας σημειώθηκαν στην Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Σουηδία και Κύπρο.

2) ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε. ΣΤΗ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ ΤΗΝ 28 ΚΑΙ 29/11/2013

Στη σύνοδο αυτή αναμένεται να υπογραφεί και η συμφωνία σύνδεσης της Ουκρανίας με την Ε.Ε. Ωστόσο η αντίδραση της Ρωσίας πέραν των φραστικών αντιρρήσεων μετουσιώνεται παράλληλα και σε ενέργειες δυναμικού χαρακτήρα.

Τον Αύγουστο 2013 η Ρωσία διέκοψε όλες τις Ουκρανικές εισαγωγές δημιουργώντας προβλήματα στις τελωνειακές εισόδους της χώρας.

Η ενέργεια αυτή κράτησε μία εβδομάδα ωστόσο το Κρεμλίνο δήλωσε ότι θα μπορούσε να καταστήσει μόνιμη την απαγόρευση αν η Ουκρανία αποδεχτεί τη συμφωνία σύνδεσης με την Ε.Ε.

Παράλληλα ο Πρόεδρος Πούτιν που το 2005 είχε δηλώσει ότι η μεγαλύτερη γεωπολιτική καταστροφή του 20^{ου} αιώνα ήταν η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης προωθεί την Ευρασιατική τελωνιακή ένωση, καλώντας και άλλα κράτη που γειτονεύουν με την Ρωσία να ενταχθούν σε αυτήν την ένωση όπως την Αρμενία, στην οποία έδωσε εγγυήσεις για την ασφάλειά της, ή προειδοποιώντας άλλα κράτη π.χ. Μολδαβία να μην προχωρήσει περαιτέρω την οικοδόμηση σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να μην παγώσει η εισαγωγή Μολδαβικού κρασιού, brandy και φρούτων που εξάγει αυτή η φτωχή χώρα στη Ρωσία.

Επίσης, για να γίνει προφανώς σαφής η πρόθεση εφαρμογής μιας πολιτικής που δεν επιτρέπει την επέκταση της Ε.Ε. στα πρώην Σοβιετικά κράτη, τον περασμένο μήνα το Κρεμλίνο απαγόρευσε πλήρως την εισαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων από τη Λιθουανία, ενώ διπλασίασε τους τελωνειακούς ελέγχους για τα υπόλοιπα εξαγόμενα προϊόντα. Οι ενέργειες αυτές είναι δηλωτικές απέναντι σε μία πρώην χώρα της Σοβιετικής Ένωσης που έγινε μέλος της Ε.Ε. και προωθεί κατά τη διάρκεια της εκ περιτροπής προεδρίας της την ένταξη στην Ε.Ε. άλλου πρώην κράτους της Σ.Ε.

Από την άλλη πλευρά οι Ευρωπαίοι ηγέτες αντιλαμβάνονται όλο και περισσότερο τις αρνητικές διαθέσεις της Ρωσικής Κυβέρνησης και θέλοντας προφανώς να εμψυχήσουν θάρρος στις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες προκάλεσαν γυμνάσια στην Εσθονία, όπου έλαβαν μέρος 6.000 Νατοϊκοί στρατιώτες. Το σενάριο της άσκησης προέβλεπε να υπερασπιστούν τη χώρα από ένα φανταστικό κράτος που λέγεται «ΒΟΘΝΙΑ».

Ακαριαία βέβαια ακολούθησε άσκηση των Ρωσικών στρατευμάτων στην Λευκορωσία με σενάριο την απόκρουση της εισβολής.

Μετά από όλα αυτά μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ναι μεν σήμερα οι σχέσεις μεταξύ Ε.Ε. και Ρωσίας βρίσκονται σε πολύ καλό επίπεδο, ωστόσο η προσπάθεια της

Ε.Ε. να επεκτείνει την επιρροή της στην Ουκρανία, καθώς και σε άλλες χώρες της πρώην Σ.Ε. ενδεχομένως να δημιουργήσει συνθήκες έντονου ανταγωνισμού με τη Ρωσία.

3) ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Η Σαουδική Αραβία αγοράζει πυρηνικά όπλα από το Πακιστάν, θέλοντας να αντικρούσει ένα πυρηνικό ΙΡΑΝ, καθόσον αισθάνεται απογοητευμένη από την εξέλιξη των συνομιλιών και φοβούμενη το αναπόφευκτο, δηλαδή να αποκτήσει το ΙΡΑΝ πυρηνικά όπλα. Σύμφωνα με μία έκθεση του BBC ήδη η Σ.Α. έχει αγοράσει όπλα από το Πακιστάν και υποστηρίζει ότι τα όπλα είναι έτοιμα να μεταφερθούν ανά πάσα στιγμή.

4) ΙΣΡΑΗΛ

Ο πρωθυπουργός του ΙΣΡΑΗΛ Β. Νετανιάχου έφθασε στη Μόσχα στις 20.11.2013, προκειμένου να συζητήσει το πυρηνικό πρόγραμμα του ΙΡΑΝ με τον Ρώσο Πρόεδρο Β. Πούτιν, προωθώντας τις δικές του θέσεις έναντι των ιρανικών σχεδιασμών, έχοντας ήδη εξασφαλίσει την υποστήριξη της Γαλλίας μετά την επίσκεψη HOLLANDE στο Ισραήλ.

5) ΙΡΑΝ

Ο ανώτατος πνευματικός ηγέτης του ΙΡΑΝ Αγιατολάχ Αλί Χαμενεϊ έθεσε τις κόκκινες γραμμές τις οποίες δε θα ξεπεράσει η ΙΡΑΝΙΚΗ διαπραγματευτική ομάδα αναφερόμενος στην υπεράσπιση των πυρηνικών δικαιωμάτων του ΙΡΑΝ στα οποία περιλαμβάνεται και το δικαίωμα εμπλουτισμού ουρανίου στο έδαφος του και η διατήρηση του υπογείου σταθμού εμπλουτισμού στο FORDO.

Στις ΗΠΑ ο Πρόεδρος OBAMA ζήτησε περισσότερη ευελιξία από το Κογκρέσσο, ενώ παράλληλα έκανε έκκληση σε σημαίνοντες γερουσιαστές να μην ψηφιστεί η ενίσχυση του καθεστώτος των κυρώσεων κατά της Τεχεράνης για να δοθεί μία ευκαιρία για την ειρήνη. Παράλληλα εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου προειδοποίησε ότι αν δεν υπάρξει συμφωνία με το ΙΡΑΝ, η Τεχεράνη θα συνεχίσει το πρόγραμμα εμπλουτισμού ως έχει και θα αποκτήσει νέες συσκευές φυγοκέντρισης και θα αναπτύξει αντιδραστήρα πλουτωνίου στην πόλη ΑΡΑΚ.

Παρόλα αυτά μία ακόμη ένδειξη βελτίωσης του διεθνούς κλίματος απέναντι στην ΙΡΑΝΙΚΗ ηγεσία ήταν και η τηλεφωνική συνομιλία ανάμεσα στον ΝΤΕΙΒΙΝΤ ΚΑΜΕΡΟΝ και τον ΧΑΣΑΝ ΡΟΧΑΝΙ κατά την οποία συζητήθηκαν το πυρηνικό πρόγραμμα του ΙΡΑΝ, το Συριακό πρόβλημα, ενώ συμφώνησαν να συνεχίσουν τις προσπάθειες για βελτίωση σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες. Επίσης τα διεθνή πρακτορεία ανέφεραν ότι σε συνομιλία μεταξύ του Κινέζου Προέδρου ΣΙ ΤΖΙΜΠΙΝΓΚ και ΡΟΧΑΝΙ, ο ΙΡΑΝΟΣ Πρόεδρος ζήτησε από τον ΚΙΝΕΖΟ ομόλογό του να ενεργήσει απέναντι στις υπερβολικές απαιτήσεις ορισμένων χωρών αναφερόμενος στη στάση της Γαλλίας κατά τον πρώτο γύρο των συνομιλιών που οδήγησε στη σκλήρυνση των όρων του σχεδίου συμφωνίας που τελικά δεν δέχτηκε το ΙΡΑΝ.

Για το ΕΛΙΣΜΕ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α. ΖΑΚΟΝΤΙΝΟΣ